

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

*МАТЕРІАЛИ VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ І
МОЛОДИХ УЧЕНИХ*

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА.
ПОСТВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ**

16-17 листопада 2023 року

Харків – 2023

УДК 378 (06)

П27

Редакційна колегія: Сухонос М. К., д-р техн. наук, проф., проректор з наукової роботи ХНУМГ ім. О. М. Бекетова; Старостіна А. Ю., канд. техн. наук, проф., начальник науково-дослідної частини ХНУМГ ім. О. М. Бекетова; Вершиніна Д. М., д-р філософії, голова ради молодих учених ХНУМГ ім. О. М. Бекетова; Говорова К. В., аспірант ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

Перспективи розвитку територій: теорія і практика. поствоєнне відновлення: матеріали VII міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, Харків, 16–17 листопада 2023 р. / Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Рада молодих вчених при МОН України, Рада молодих вчених при Харківській обласній військовій адміністрації, Varna free university «Chernorizets hrabar», Slovak technical university in Bratislava, Czestochowa university of technology, Одеський національний економічний університет [та ін.] – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023 – 580 с.

Розглядаються проблемні аспекти розвитку територій та актуальні шляхи їх вирішення. Освітлюються актуальні питання поствоєнного відновлення, міського та регіонального розвитку у системі державного управління та місцевого самоврядування; економічні, інформаційні, екологічні та соціальні аспекти розвитку територій; сучасні напрями розвитку архітектури та містобудування; альтернативні джерела енергії; транспортні системи та технології; управління проектами та програмами розвитку територій.

УДК 378 (06)

© Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова, 2023

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова:

Бабаєв В. М. д-р наук з держ. упр., проф., ректор ХНУМГ імені О. М. Бекетова

Заступники голови :

Сухонос М. К. д-р техн. наук, проф., проректор з наукової роботи ХНУМГ ім. О.М.Бекетова

Старостіна А. Ю. канд. техн. наук, доц., начальник науково-дослідної частини ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

Вершиніна Д. М. д-р філософії, голова Ради молодих вчених ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

Склад оргкомітету:

Ващук Олеся Петрівна – д. ю. н., доц., професор кафедри криміналістики Національного університету «Одеська юридична академія» Голова ради молодих учених при МОН України

Tibor Schlosser – PhD, Associate Professor, Head of Transport Engineering and Traffic department, Slovak Technical University in Bratislava

Paula Bajdor – PhD, Associate Professor, Faculty of Management, Częstochowa University of Technology, Częstochowa, Poland

Rositsa Petkova-Slipets – PhD, Dean of the Faculty of Architecture, Varna Free University “Chernorizets Hrabar“, Bulgaria

Харченко Віктор Федорович – д. т. н., проф., директор Навчально-наукового інституту підготовки кадрів вищої кваліфікації ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

Мандич Олександра Валеріївна – д.е.н., проф., голова Ради молодих учених при ХОВА

Кулікова Єлизавета Олександрівна – голова Ради молодих вчених ОНЕУ

Радзінська Юлія Борисівна – к. т. н., доц., ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/605-2017-%D1%80#n2> (дата звернення 21.10.2023).

3. План розвитку: як альтернативні джерела допоможуть Україні посилити енергосистему URL: <https://www.unian.ua/economics/energetics/plan-rozvitku-yak-alternativni-dzherela-dopomozhut-ukrajini-posiliti-energosistemu-12186354.html> (дата звернення 21.10.2023)

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ УПРАВЛІННЯ ДЕПОЗИТНИМИ РЕСУРСАМИ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ

А.Є. Семененко, студентка 2 курсу магістратури факультету фінансів і обліку

О.М. Колодізев, д.е.н., проф. кафедри митної справи і фінансових послуг

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Однією з важливих функцій вітчизняних банків в умовах воєнного стану є мобілізація тимчасово вільних грошових коштів з метою перетворення їх у подальшому на капітал. Переважну частку загального обсягу залучених коштів банків становлять тимчасово вільні грошові кошти, що виникають у господарському обороті суб'єктів господарювання, а також власні заощадження домогосподарств. При цьому доцільно підтримувати тенденцію не тільки на утримання клієнтів, але й розширення клієнтської бази, що дозволить забезпечити підвищення конкурентоспроможності банків як необхідної умови досягнення адекватного ресурсного потенціалу.

У 2022 році після першого шоку, викликаного повномасштабною агресією росії, вітчизняний банківський сектор вистояв та достатньо швидко адаптувався до роботи в нових кризових умовах. Протягом усього періоду працював безперебійно, зберігав достатню ліквідність та здійснював кредитування економіки. Такий стан речей став можливим завдяки зусиллям банківської системи, єдності української нації, а також ефективним реформам сектору, які були започатковані у попередні роки.

Завдяки докладеним зусиллям вітчизняна банківська система зберегла довіру вкладників, що сприяло припливу коштів населення та підтриманню високого рівня її ліквідності. Але зберігалася тенденція, коли банки тимчасово вкладали вільні кошти в інші ліквідні активи. Наприкінці 2022 року на ринку працювали 67 платоспроможних банків. За рік частка державних банків зросла на 3,9 в. п. та перевищила половину чистих активів сектору – 50,6%. Ресурсною базою для такого зростання стало зосередження соціальних виплат та виплат військовослужбовцям у цих банках. ПриватБанк залишається лідером за залученням депозитів фізичних осіб – понад 35% від загального обсягу. Унаслідок цього рівень концентрації сектору зріс: на найбільші 20 банків припадає вже майже 93% усіх чистих активів сектору [1].

Обсяги зобов'язань платоспроможних банків перевищили показники 2021 року на 18,8% (на 7,5% за фіксованим на початок року курсом). Кошти клієнтів

надалі залишаються основним джерелом фінансування банків. На кінець року їхня частка зросла до 87,9%. Після підвищення облікової ставки Національного банку в червні банки почали заміщувати дороге рефінансування НБУ коштами клієнтів. Обсяги гривневих коштів фізичних осіб збільшилися на 31,2% р/р. Водночас підвищення ставок за депозитами прискорило збільшення строкових коштів у гривні наприкінці року, хоча загалом за рік вони скоротилися на 6%. Переважна більшість нових гривневих строкових вкладів залучається на строк від одного до шести місяців.

Кошти населення в іноземній валюті загалом за рік скоротилися на 4,6%. Кошти корпоративних клієнтів досить швидко відновили зростання. Упродовж року загалом за рік кошти в національній валюті збільшилися на 11,9%. Нерівномірний приплив ліквідності в сектор стимулював окремі фінустанови конкурувати за клієнтські кошти. Тож банки піднімали ставки за депозитами як фізичних осіб, так і бізнесу. У середньому вартість 12-місячних депозитів фізичних осіб збільшилася до 12,7% річних у грудні 2022 року порівняно з 9,2% річних у грудні 2021 року.

Вагомий внесок у розроблення теоретико-методологічних основ та практики формування депозитних ресурсів банків зробили провідні вітчизняні та зарубіжні вчені, які визначають одну з важливих характеристик банку як особливого посередника фінансового ринку і те, що його успішна робота базується переважно на ресурсах, залучених від клієнтів, основним джерелом яких є тимчасово вільні кошти юридичних та фізичних осіб. При цьому, як відомо, більшість цих ресурсів мобілізується банком шляхом здійснення депозитних операцій, а депозитні ресурси в банках у середньому складають близько 70–80% їх сумарних пасивів [2]

Таким чином, визначаємо, що депозитна діяльність є забезпечувальною ланкою функціонування комерційних банків, являючись діяльністю із залучення ресурсної бази роботи банків. Депозитна діяльність вітчизняних банків перебуває під впливом не тільки внутрішніх чинників, що визначаються діяльністю банку, але й під впливом зовнішніх чинників, що проявляються насамперед у форму макроекономічних показників, таких як облікова ставка НБУ, темп інфляції, обсяг ВВП. Розвиток депозитної політики для банківських установ здійснюється шляхом вдосконалення системи менеджменту ризиків та нівелювання їх впливу, розвитку маркетингової діяльності у сфері депозитної політики та покращення взаємовідносин із вкладниками за рахунок підвищення довіри до банківських установ [3]. В сучасних умовах макроекономічної нестабільності розвиток депозитної діяльності значно визначається високим рівнем недовіри до банківської системи населення та відповідно вилученням значної частки ресурсів у вигляді непрацюючих збережень фізичних осіб із обороту економіки, що вказує на зниження успішності економічного розвитку країни в цілому та погіршує макроекономічну стабільність держави.

Література

1. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua>.

2. Продан М. В. Депозитні ресурси як основа успішної діяльності банків: теоретичний аспект, реалії і трансформації в Україні. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Випуск 23, частина 2. – 2019. – С. 75-81.
3. Яворська К. С. Аналіз депозитної політики комерційних банків в умовах макроекономічної нестабільності URL: <https://www.ukrlogos.in.ua/10.11232-2663-4139.16.59.html>

ЕКОЛОГІЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА: ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ ДЛЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Л.В. Семенчук, студент 2 курсу факультету Управління фінансами та бізнесом

А.Я. Табачук, к.е.н., доцент кафедри Економіки та публічного управління

Львівський національний університет імені Івана Франка

XXI століття породило проблеми, які торкаються не окремих держав, або регіонів, але й людства загалом. Надзвичайного загострення набули відносини людини й природи. Людська цивілізація впродовж усієї історії користувалася природою екстенсивно, постійно підвищуючи навантаження на довкілля. Використання природних ресурсів значною мірою позначилося на якості життя людей, однак економічне зростання, зорієнтоване на кількісні показники, зрештою призвело до колосального забруднення навколишнього середовища, а подекуди до незворотних наслідків, змінюючи характеристики Землі. Рівень потреб людства у природних ресурсах значно зріс разом з населенням та промисловим виробництвом, вони постійно перебувають у взаємодії та взаєморозвитку [1].

Найбільш перспективними для сучасного розвитку регіонів, як показала світова практика, є екологоорієнтовані інновації, використання новітніх методів для «зеленої» економіки. Необхідність функціонування «зеленої» економіки сьогодні не викликає сумнівів. Учені усвідомлюють складність, довготривалість і багатоетапність цього процесу. Наукові дослідження свідчать, що використання невідновлюваних ресурсів у національному господарстві докорінно підриває стале природокористування, котре базується на процесах самовідтворення екосистем. Вирішальне значення для економічно-соціального розвитку більшості регіонів країни продовжують відігравати один-два види економічної діяльності, що обумовлює специфіку найбільш гострих екологічних проблем. Екстенсивний характер промислового та сільськогосподарського виробництва негативно впливає на показники ресурсомісткості, у тому числі енергоємності, водоспоживання, особливо в регіонах найбільш масштабного розвитку і концентрації виробництва. З метою підвищення ефективності еколого-економічної політики все більше країн намагаються оптимізувати процес розвитку «зеленої» економіки [2].

Умови війни ставлять перед Україною виклики у розвитку зеленого бізнесу. Економічні труднощі та обмежені ресурси, пошкодження

ЗМІСТ

Секція №1

<i>Міський та регіональний розвиток у системі державного управління та місцевого самоврядування.....</i>	<i>4</i>
<i>Radionov V., Bielska T. The role of the circular economy in waste management.....</i>	<i>4</i>
<i>Авер'янова А. П., Радіонова Л. О. Інтеркультурне місто.....</i>	<i>6</i>
<i>Бабенко М.В., Безлюбченко О.С. Процеси децентралізації та планування розвитку громад в післявоєнний період.....</i>	<i>8</i>
<i>Бистров Д. Л., Сенецький О. В. Вимірювання складових сумарної потужності втрат в трифазній системі електропостачання.....</i>	<i>10</i>
<i>Бондаренко І.І., Лях Ю.І. Теоретичні засади управління регіональним розвитком.....</i>	<i>12</i>
<i>Будяй А.О., Атаманчук О.І. Договірне регулювання нематеріального стимулювання трудової активності працівників.....</i>	<i>14</i>
<i>Булгакова А.В., Осадчий М.Л. Державне регулювання ринку праці.....</i>	<i>16</i>
<i>Бутенко О. А., Радіонова Л. О. Живність міст: роль людського капіталу.....</i>	<i>17</i>
<i>Гаврилюк Ю. А., Кропивко О. М. Регіональна політика Республіки Польща.....</i>	<i>19</i>
<i>Гуляк О.О., Мамонова В.В. До питання уточнення понятійного апарату управління комунальної власності.....</i>	<i>21</i>
<i>Зозуля О. В., Сухорукова А. Л. Удосконалення процесів державного регулювання розвитку регіонів України з врахуванням європейських стандартів.....</i>	<i>23</i>
<i>Карнюк І.В., Гальчич І.П. Вплив соціальних проєктів на розвиток громади у післявоєнний період.....</i>	<i>25</i>
<i>Кондратюк І.В., Нестеренко С.Г. Теоретичні положення з визначення нерухомості на регіональному рівні.....</i>	<i>28</i>
<i>Коссе А. Ю., Радіонова Л. О. Ціннісне відношення до міського простору.....</i>	<i>29</i>
<i>Лапєєва Є. А., Радіонова Л. О. Дихотомія міського простору.....</i>	<i>31</i>
<i>Литвин Ю.В., Лакіза В.В. Роль сучасних технологій в міському управлінні.....</i>	<i>33</i>
<i>Марусенко А.В., Рачинський А.П. Суспільно-владні відносини як ключовий фактор сталого міського розвитку.....</i>	<i>35</i>
<i>Нестеренко С.Г., Радзінська Ю.Б. Вплив містобудівних факторів на інвестиційну привабливість земель міст.....</i>	<i>37</i>

<i>Люльчак О.М., Антонюк К.Г. Екологічні проблеми урбанізованих та техногенно змінених територій.....</i>	<i>111</i>
<i>Майданник О.О., Солодовнік О.О. Виклики до облікової системи суб'єктів господарювання в умовах війни та післявоєнного відновлення.....</i>	<i>113</i>
<i>Малашинська Ю.В., Костюкевич А.М. Державна підтримка релокації бізнесу в умовах дії воєнного стану.....</i>	<i>115</i>
<i>Марич А.А., Лакіза В.В. Членство та стратегія України у міжнародних фінансових організаціях.....</i>	<i>117</i>
<i>Маишталяр Л.Г., Антонюк К.Г. Проблема утилізації сміття в Україні.....</i>	<i>119</i>
<i>Назаренко В.В. Екологічне та соціальне значення розвитку підземного простору Києва та Харкова.....</i>	<i>121</i>
<i>Некрасов Я.В., Юрченко Д.М., Пілічева М.О. Екологічні аспекти оптимізації використання сільськогосподарських земель під час бойових дій.....</i>	<i>122</i>
<i>Однодворцева К. А., В'яткін Р. С. Цивільна безпека об'єктів та територій.....</i>	<i>124</i>
<i>Островний П.П., Михайлова О.В. Поточні витрати підприємств: сучасні підходи щодо їх економічного змісту.....</i>	<i>125</i>
<i>Підлужна В. Н., Лакіза В. В. Міграційна політика в Україні.....</i>	<i>127</i>
<i>Порада П.М., Сливка Я.В. Фінансові послуги в системі електронного бізнесу.....</i>	<i>129</i>
<i>Радик А.Р., Радик А.В. Роль зелених насаджень у формуванні екологічно сприятливого урбанізованого середовища.....</i>	<i>130</i>
<i>Саволюк Н.В., Антонюк К. Г. Екологічні проблеми побутових відходів у м. Вінниця та області.....</i>	<i>132</i>
<i>Севастьянова А.І., Антонюк К.Г. Розвиток альтернативної енергетики в Україні: проблеми та перспективи.....</i>	<i>134</i>
<i>Семененко А.Є., Колодізєв О.М. Аналіз сучасних проблем управління депозитними ресурсами вітчизняних банків.....</i>	<i>136</i>
<i>Семенчук Л.В., Табачук А.Я. Екологічна модернізація виробництва: переваги та виклики для регіонального розвитку.....</i>	<i>138</i>
<i>Сивик І.Р., Лакіза В. В. Масштаби, тенденції і проблеми іноземного інвестування в Україну.....</i>	<i>140</i>
<i>Слишкін Е.А., Сливка Я.В. Облік і аналіз розрахунків з постачальниками та покупцями: основа успішної релокації виробництва.....</i>	<i>142</i>
<i>Слободенюк О.В., Шкуратов О.І. Оцінювання інвестиційної привабливості комплексної реконструкції територій.....</i>	<i>143</i>

Наукове видання

Матеріали VII міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Перспективи розвитку територій: теорія і практика. Поствоєнне відновлення»

16-17 листопада 2023 р.

Матеріали конференції опубліковані в авторській редакції мовою оригіналу

Відповідальний за випуск *Вершиніна Д.М.*

Технічний редактор *Говорова К.В.*

Підп. до друку 15.12.2023. Формат 60x84 1/16
Друк на ризографі. Ум. друк. арк 33,7.

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет міського господарства імені О.М.Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002
Електронна адреса: rektorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 5328 від 11.04.2017